

ØVRE ROMERIKE
**BRANN OG
REDNING**

Budsjett 2024

Inkludert økonomi- og investeringsplan for 2024 – 2027 og betalingsregulativ 2024

SIKKERHET

Vi er i tjeneste for å redde liv og verdier

Vi gjør gode risikovurderinger og tar HMS på alvor

Vi løser problemer, tar valg og beslutninger basert på kunnskap

Vi hever kompetansen vår, bruker den aktivt og deler den med andre

KUNNSKAP

VI

ER

ANSVAR

Vi forvalter vårt samfunnsoppdrag til det beste for våre eierkommuner

Vi gir trygghet til våre innbyggere

Vi er et felles lag som løser oppdrag i samarbeid og samspill med hverandre

Vårt felles verdsett preger vår hverdag og motiverer oss til å yte vårt beste

FELLESSKAP

Innhold

Forord av brann- og redningssjefen.....	3
1. Innledning	4
1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen	4
1.2 Budsjettprinsipp	4
1.3 Organisering av ØRB.....	5
1.4 Pågående prosesser i ØRB	6
1.5 Særlige risikofaktorer	6
2. Sentrale forutsetninger	7
2.1 Befolkningsutvikling	7
2.2 Aktivitetsnivå.....	8
2.3 Deflator	8
2.4 Selskapsavtale.....	9
2.5 Kostnadsfordelingsmodell	9
2.6 KOSTRA-tall	10
3. Driftsbudsjettet	11
3.1 Driftsbudsjett BRANN (beredskap, forebyggende og administrasjon).....	11
3.2 Driftsbudsjett FEIER	17
4. Investeringsbudsjettet.....	19
5. Gebyrer og brukerbetaling	20
6. Lånegjeld og fond.....	20
6.1 Langsiktig lånegjeld	20
6.2 Fond	21

Forord av brann- og redningssjefen

Brann og redningstjenesten er en av samfunnets viktigste beredskapsressurser. Dette er en tjeneste som er lokalt forankret, og skal sikre trygghet der folk bor, jobber og ferdes. I en tid hvor samfunnet er i stadig større endring, stiller det krav til at også brannvesenet er i utvikling. Brann er ofte første nødetat på stedet på ulike hendelser og utfører stadig flere oppgaver, også på vegne av andre beredskapsaktører.

Øvre Romerike er en av de regionene i landet med høyest befolkningsvekst og næringsutvikling. Vi har mye skog og utmark, store innsjøer og elver. Regionen har både landets hovedflyplass og sentrale gjennomfartsårer på vei og jernbane.

Selskapets viktigste oppgaver er å kontinuerlig kartlegge regionens risikobilde, forebygge branner og ulykker, og samtidig være rustet for å håndtere de hendelsene som likevel skjer på aller beste måte. Ved å kraftsamle distriktets brann- og redningsressurser i et felles interkommunalt selskap gjennom de siste 10 årene, er vi sterkere når det gjelder utstyr og kompetanse, men styrkingen i bemanningen som er beskrevet i brannordningen er avgjørende for å ivareta samfunnsoppdraget også i framtiden. Det er også viktig å ha et forebyggende miljø som er stort nok til å møte den økte kompleksiteten i samfunnet. På denne måten vil vi ha enda bedre forutsetninger for å verne liv, miljø og verdier.

Investering i nye brannstasjoner er et høyt prioritert område for oss. Vi har en bygningsmasse med stor grad av teknisk gjeld og som ikke tilfredsstillende grunnleggende HMS-krav. Realisering av byggeprosjektene de neste årene helt avgjørende for oss for å levere så gode tjenester som mulig, og ikke minst for å ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø for mannskapene våre.

Øvre Romerike brann og redning har visjon om å være *verdens beste brannvesen i vår region*. Målet vårt er at dette skal gjelde både tjenesteleveranse og selskapsdrift. Vi ønsker å få størst mulig effekt av tildelte midler, og fortsatt etterstrebe nøktern drift. Budsjettet for 2024 og økonomiplanen for 2024-2027 er selskapets anbefaling for å sikre gjennomføring av vedtatt Brannordning.

Jessheim 4. juni 2023

Kristina Vee Læg Reid
Brann- og redningssjef

1. Innledning

1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen

Styrets forslag til budsjett 2024 finansierer et godkjent brannvesen for regionen Øvre Romerike, med vedtatt dokumentasjon av brannvesenet og tilhørende ROS-analyse. Representantskapet vedtok i februar 2022 ny brannordning for regionen, og denne er førende for prioriteringene inn i kommende økonomiplanperiode.

Grunnlag for budsjettforslag 2024 er godkjent regnskap 2022 samt budsjett og prognose for 2023.

Budsjettet er forankret i selskapets avdelinger, administrasjon og ledergruppe. Grunnlaget for budsjett 2024 og økonomiplan 2024 – 2027 ble lagt frem for eiermøtet 30.5.23, hvor utfordringer og behov i planperioden ble fremlagt/drøftet. Budsjettprinsippene er også drøftet med eierkommunenes administrasjoner i dialogmøtet 6.6.23.

Styret behandlet administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan i sitt møte 19.6.23. Styrets forslag oversendes eierkommunene og behandles i Representantskapets møte 25.9.23

1.2 Budsjettprinsipp

Selskapets budsjett og økonomiplan fremmes saldert, og legger opp til økonomiske rammebetingelser basert på befolkningsvekst, samt lønns- og prisvekst, i tråd med veksten i selskapets eierkommuner.

Endringer som følge av eksempelvis befolkningsvekst, vedtak i løpet av driftsåret, nye tiltak og endrede forutsetninger legges til/trekkes fra rammen og utgjør ny ramme for det kommende budsjettåret.

1.3 Organisering av ØRB

Brannvesenet er dimensjonert ut fra en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), forebyggende analyse og beredskapsanalyse. Ny brannordningen ble godkjent og vedtatt i samtlige eierkommuners kommunestyre i 2022. Selskapet deltar i arbeidet med ny regional ROS for eierkommunene, og vil i fremtidige revideringer av ROS knytte disse analysene tettere sammen.

Selskapet er organisert i 2 avdelinger; beredskap og forebyggende. Selskapets ledelse og administrasjon, forebyggende avdeling og fellesfunksjoner for beredskap er lokalisert i Ullensaker kommune.

Selskapet har nær tilknytning til eierkommunene gjennom flere samarbeidsarenaer og kjøper lønn- og økonomitjenester fra Ullensaker kommune samt IKT tjenester fra DGI.

Selskapet kjøper 110-tjenester av Øst 110-sentral IKS, der alle 29 kommunene på Romerike, Follo og Østfold er eiere. Selskapet har videre samarbeidsavtale med Oslo lufthavn og gjensidige bistandsavtaler med alle nabobrannvesen, i tillegg til et samarbeid, både operativt og strategisk, med Nedre Romerike brann- og redningsvesen.

Beredskapen ved 4 av våre 6 brannstasjoner er helt eller delvis basert på deltidsansatte brannkonstabler. Ny brannordning medfører en stegvis overgang til heltidskaserne ved stasjonene i Nes og Eidsvoll, som betyr at selskapet på slutten av planperioden skal ha deltidsmannskaper ved 3 stasjoner. Siden det både lokalt og nasjonalt er en utfordring å rekruttere og beholde medarbeidere ved deltidsstasjoner, er dette et stort og viktig løft for selskapet.

Ved innføringen av ny selskapsavtale fra 1.1.2023 forutsettes det inngåelse av nye husleieavtaler mellom selskapet og eierkommunene. Arbeidet pågår i eierkommunene og forventes gjeldende fra 1.1.2024. Det forventes også at det i den forbindelse ryddes i leieparter i henhold til ordlyden i ny selskapsavtale. ØRB leier lokaler av eierkommunene på Jessheim, Årnes, Nannestad, Eidsvoll og Hurdal. Brannstasjon i Feiring leies fra privat utleier. Administrasjonen og forebyggende avdeling leier lokaler fra privat utleier.

Ny brannordning har beredt grunn for endring av alle eksisterende brannstasjoner i regionen. Det er pågående prosesser i samarbeid med eierkommunene for å utrede, utbedre og bygge der brannstasjonene ikke oppfyller gjeldende krav til denne type bygg.

1.4 Pågående prosesser i ØRB

Ny brannordning ble vedtatt i Representantskapets møte 2.februar 2022, og bygger på selskapets oppdaterte ROS-analyse, forebyggende- og beredskapsanalyse og Norconsults rapport med anbefaling til stasjonsstruktur uavhengig av kommunegrenser. Innføring av heltidskaserne ved brannstasjonen i Nes er fra 1.4.2023 forskuttert pga økende oppdragsmengde og frafall av deltidsmannskaper.

Selskapet fikk oppdraget fra Representantskapet i 2019 om å så raskt som mulig planlegge og innen 2024 etablere ny hovedbrannstasjon for Øvre Romerike. Ullensaker kommune har overtatt prosessen. Fremdriften er forsinket i forhold til opprinnelig bestilling fra selskapets øverste organ med minimum 2 år. Det er etablert god kontakt mellom selskapet og utøvende prosjektkontor.

Prosess med bygging/utbedring av øvrige brannstasjoner er godt i gang, og lengst har prosessene kommet i Hurdal. Det er gjennomført midlertidige utbedringstiltak i flere av kommunene, og tomtevalg og utredning er planlagt innværende og kommende år.

1.5 Særlige risikofaktorer

Styrets budsjettforslag for 2024 er primært basert på videreføring av vedtatt budsjett 2023, inkludert konsekvensjustering av vedtak og sentrale føringer.

De forhold som særlig oppfattes å utgjøre en risiko i forhold til å levere etterspurte og forventede tjenester innen vedtatte rammer er:

Gjennomføring av vedtatt brannordning

Ny brannordning er vedtatt, og selskapet har høye målsettinger og krav for gjennomføring. De største løftene i planen er knyttet til organisatoriske endringer av beredskapen, det vil si overgangen mellom deltid og heltid. Dersom selskapet ikke tilføres tilstrekkelig økonomiske

rammer for å gjennomføre vedtatt brannordning vil bemanningsutfordringer for deltidsmannskaper og kostnader for overtid/vikar påvirke selskapets evne til å levere innenfor vedtatt ramme.

Endring i husleieavtalene

Selskapet har ikke tatt fullt ut høyde for økonomiske endringer i husleieavtalene som kan gi økonomiske konsekvenser for 2024. Det er foretatt anslag der selskapet har innsikt i pågående prosesser om utbedringer eller økt frekvens på vask/vedlikehold.

Deltidsmannskaper. Selskapet har i årene etter oppstart hatt utfordringer med å opprettholde forsvarlig beredskap ved flere av våre deltidstasjoner, og dette er en nasjonal utfordring. Utfordringen vil potensielt kunne medføre økte kostnader til vikar / overtid. Brannstasjonene på Eidsvoll ble i 2017/2023 delvis døgnkasernert med bakgrunn i utfordringer med rekruttering, og samme utfordring medførte 2 stillinger på dagtid i Nes i 2019/2020, delvis døgnkasernering i 2022 og heltids døgnkasernert bemanning fra 2023. Selskapet har utover disse 3 brannstasjoner bemannet med deltidskonstabler.

Ullensaker kommunes uttreden av DGI utgjør mulig økonomisk og teknisk risiko for selskapet gjennom økte kostnader til DGI, samt økte kostnader for tjenestekjøp hos Ullensaker kommune. To drivere av IKT-relaterte applikasjoner i selskapet kan by på fremtidige utfordringer med samhandling mellom systemer.

Tjenestekjøp og samarbeidsavtaler. Endringer i organisering og plassering av ressurser i vårt nabobrannvesen NRBR kan påvirke prioriteringer og ressursbruk hos oss. Det er fortsatt samarbeid på overordnede vaktordninger for best mulig utnyttelse av ressurser på tvers av nabogrensen. Dette samarbeidet evalueres høsten 2023 og endringer vil også kunne gi økonomiske konsekvenser.

Skogbranner og større og langvarige hendelser. Større og langvarige hendelser som krever mye ressurser over lang tid vil «forbruke» tilgjengelig personell, utløse ekstra overtid og gi selskapets budsjettmessige utfordringer.

Bortfall av inntekter. De største inntektene selskapet har, utover bidrag fra eierkommunene, er fra alarmkunder. Det er flere private alarmsentraler i markedet og det må tas høyde for større konkurranse i årene framover. Parallelt jobber vi med å redusere de unødige alarmer, da det er et viktig brannforebyggende satsingsområde. I og med at unødige alarmer faktureres særskilt, vil dette arbeidet kunne redusere inntektene.

2. Sentrale forutsetninger

2.1 Befolkningsutvikling

Hvor befolkningen på Øvre Romerike bosetter seg, og hvor stor befolkningen er, har direkte konsekvenser for organiseringen av selskapet. Bemanningen av forebyggende virksomhet påvirkes direkte av antall innbyggere i regionen, og er styrt av sentral forskrift.

Bemanning som kreves i forskriften er 1 medarbeider pr 10 000 innbyggere.

Antall innbyggere er også en faktor som påvirker selskapets økonomi i tillegg til generell lønns- og prisvekst.

Tabellen viser prognostisert vekst i ØRB sin region:

	Reelle tall pr 1.1			Prognose basert på snittvekst siste 5 år			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Antall innbyggere pr 1.1	107 387	110 158	112 961	116 135	119 399	122 754	126 203
Reell vekst/prognose i prosent	3,35 %	2,58 %	2,54 %	2,81 %	2,81 %	2,81 %	2,81 %

Selskapet legger til grunn en snittvekst på 2,81 % de siste 5 årene for fremlagt prognose, og regionen vil passere 120 000 innbyggere første kvartal 2025.

Konsekvenser for budsjettet:

- I planperioden er det, som en direkte konsekvens av økt befolkning, økt med 1 forebyggende stilling med bakgrunn i at selskapet tidlig i 2025 passerer 120 000 innbyggere. Dette er vurdert opp mot befolkningsgrunnet ved endringer i eierstrukturen.
- Med økt befolkningsvekst er risikoen høyere for at det blir flere beredskapsoppdrag. Dette kan utløse kostnader til overtid og økt tidsbruk på utrykninger. For deltidsmannskapene vil dette kunne påvirke forholdet til egen hovedarbeidsgiver, og gi selskapet økt antall deltidsansatte med krav om fritak på dagtid. Dette igjen påvirker selskapets mulighet for rekruttering av deltidsmannskaper.

2.2 Aktivitetsnivå

ØRB gjennomførte 1954 oppdrag i egen region i 2022. Dette er en økning på 10,7 % fra 2021. Tallene er eksklusiv de oppdrag ØRB har utført i andre kommuner enn egne eierkommuner.

Hovedtyngden av økningen i 2022 er knyttet til unødige alarmer med 17,5% økning, samtidig som antall tilknyttede alarmsendere er økt med 12,2 %. Andre branner, herunder blant annet kjøretøy er økt med over 14%. Det har også vært over 10 % flere redningsoppdrag/ulykker i 2022. Antall helseoppdrag er redusert med i underkant av 5 %, mens det har vært en økning i bistand til politiet, slik at bistandsoppdragene er på nivå med 2021.

Hittil i år (pr 31.5.23) har selskapet utført 766 oppdrag, som er tilsvarende nivå som 2022.

2.3 Deflator

Selskapet legger til grunn en vektet deflator på 4 % for 2024, hvorav lønnsvekst utgjør 4,5 % og prisvekst på 2,8 %. Deflator er satt i henhold til kommuniserte forventninger fra eierkommunene og tall fra SSB. For økning i betalingsregulativet legges det til grunn 5,4 % i tråd med inneværende års lønnsoppgjør.

Det er en rekke kostnader selskapet har, som ikke følger veksten til ordinær prisvekst, og for 2024 er det særlig kostnader knyttet til drivstoff og service- og reparasjoner, samt drift og

lisens av nødnett. I tillegg er det kostnader som er knyttet til tjenester selskapet kjøper eksternt, blant annet IKT-tjenester fra DGI, tjenester fra Øst 110-sentral og Nedre Romerike Brann og Redningsvesen. Kostnaden til disse tjenestene reguleres blant annet av befolkning og annen prisvekst (f.eks. konsumprisindeks).

I tillegg til dette vil befolkningsvekst kunne utløse kostnader i form av nye stillinger. Endrede forutsetninger/forventninger/krav vil kunne utløse endringer i beredskap som medfører flere stillinger og økte kostnader, som f.eks. høydeberedskap, rekrutteringsutfordringer og endret risiko.

2.4 Selskapsavtale

I vedtaket om etablering av felles brannvesen ble det vedtatt en lik husleie pr. m2 for alle brannstasjonene. Det ble inngått leieavtaler med kommunene fram til 31.12.15. Leieavtalene er ikke fornyet i forbindelse med inngåelse av ny selskapsavtale, men det pågår en prosess i eierkommunene og forventes nye avtaler gjeldende fra 1.1.2024. De eksisterende leieavtalene gjelder inntil videre og selskapet legger kostnadene pr kvm i eksisterende avtaler til grunn for budsjett 2024.

2.5 Kostnadsfordelingsmodell

Ny selskapsavtale legger opp til en fordeling utelukkende etter innbyggertall, noe som medfører at eierkommunene bidrar med lik pris pr innbygger.

Kostnader for feiing og tilsyn fordeles likt per røykløp 1.1. i året før budsjettåret.

Som eksempel vil en kostnadsøkning på 1 million kroner, med beskrevne modell og innbyggertallet for 2023, bety følgende økning pr eierkommune;

Sum Brann pr. kommune	Eidsvoll	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
	242 013	26 062	137 481	214 968	379 476	1 000 000

2.6 KOSTRA-tall

KOSTRA-tall for 2022 pr 15. mars 2023.

BRANN		2019	2020	2021	2022	Endring fra året før
EAK	Landet	815	809	868	921	53
EAKUO	Landet uten Oslo	853	829	907	958	51
3037	Hurdal	884	885	1007	989	-18
EKG02	KOSTRA-gruppe 2	1171	1043	1139	1207	68
3036	Nannestad	578	612	692	690	-2
3034	Nes	597	611	705	710	5
EKG07	KOSTRA-gruppe 7	668	772	829	905	76
3035	Eidsvoll	625	651	659	631	-28
3033	Ullensaker	564	598	686	683	-3
EKG13	KOSTRA-gruppe 13	761	680	608	672	64

Tabell fra SSB statistikkbank – Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr innbygger, konsern (kr)

Ovenstående tabell viser at ØRBs driftskostnader ikke er høye sammenlignet med eierkommunenes respektive KOSTRA-grupper.

FEIER		2019	2020	2021	2022	Endring fra året før
EAK	Landet	468	486	532	555	23
EAKUO	Landet uten Oslo	468	487	533	556	23
3037	Hurdal	503	539	673	740	67
EKG02	KOSTRA-gruppe 2	538	558	537	506	-31
3036	Nannestad	397	393	377	377	-
3034	Nes	414	414	372	397	25
EKG07	KOSTRA-gruppe 7	429	434	464	475	11
3035	Eidsvoll	367	359	306	426	120
3033	Ullensaker	359	426	326	326	-
EKG13	KOSTRA-gruppe 13	392	190	175	171	-4

Tabell fra SSB statistikkbank – Årsgebyr for feiing og tilsyn – ekskl. mva

Variasjonen mellom kommunene antas å ha sin årsak i hvordan selvkostfond forvaltes samt hvilke kostnader den enkelte kommuner belaster gebyret i tillegg til de kostnader ØRB fakturerer. Som tidligere beskrevet er kostnadene fra ØRB fordelt likt pr pipeløp.

3. Driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet for selskapet finansieres av to adskilte bidrag fra kommunene.

Beredskap og forebyggende virksomhet finansieres via rammetilskudd fra eierkommunene, kalt Brann. Selskapets disposisjonsfond på det rammefinansierte området forvaltes i selskapet.

Feiertjenesten er basert på selvkostbudsjett og fond på selvkostområdet forvaltes av eierkommunene.

3.1 Driftsbudsjett BRANN (beredskap, forebyggende og administrasjon)

Det rammefinansierte området kan oppdeles i følgende kostnader;

	Årsbudsjett 2024	%-andel av totale utgifter
Lønnskostnader	101 809	71 %
Varer og tjenester	22 023	15 %
Kjøp av tjenester	2 992	2 %
Finans og overføringsutgifter	16 304	11 %
Totale utgifter	143 128	100 %

Lønnskostnadene er i all hovedsak bundne kostnader regulert av avtaler, som selskapet i begrenset grad er i stand til å påvirke. Det samme gjelder kjøp av tjenester, og finans og overføringskostnader. Handlingsrommet ligger i posten varer og tjenester. Også av denne er en del kostnader bundet opp av avtaler og driftsformer, slik som bedriftshelsetjeneste, drivstoff, forsikringer, husleier, serviceavtaler og reparasjoner.

Selskapets inntekter kan fordeles i følgende kategorier;

Salgsinntekter	-660	0 %
Tilknytningsinntekter alarmkunder	-9 053	6 %
Sykelønnsrefusjon	-1 700	1 %
Unødige alarmer	-4 779	3 %
Rammetilskudd fra eierkommunene	-113 697	79 %
Finans og overføringsinntekter	-13 239	9 %
Totale inntekter	-143 128	100 %

Hovedtyngden av tilskudd er rammetilskuddet, og sammen med finans- og overføringsinntekter og sykerefusjon kan selskapet i liten grad påvirke egne inntekter.

Det arbeides pr i dag ikke aktivt for å øke antall alarmkunder. Dersom store kunder skulle falle fra, vil selskapet tape inntekt. Inntekten er bundet opp mot utgifter til 110-sentral.

Unødvige alarmer er noe selskapet fakturerer for i dag, men dette er ikke inntekter det arbeides for å øke, snarere tvert imot. Selskapet har også i dag betydelige kostnader knyttet til unødvige alarmer, særlig ved utrykning av deltidspersonell.

3.1.1 Tidligere, og videreførte, effektiviseringstiltak

Utgangspunktet for økonomisk ramme er 55,5 mnok for driftsåret 2014, fremskrevet for lønns- og prisvekst. For å kunne drifte innenfor de ulike års budsjettvedtak har selskapet de ulike år gjennomført budsjettavlastende tiltak med effekt fra 1,3% - 4,5% av totalt rammetilskudd.

Budsjettammen de siste årene innebærer et nødvendig løft for ØRB, og muliggjør fremtidig drift for selskapet i henhold til lovverk og pålagte krav. I en fase med store endringer i organiseringen, herunder overgang fra deltids- til heltidsmannskaper ved to av våre stasjoner er det særdeles viktig at planen opprettholdes.

Det er en rekke nye kostnader som er tatt innenfor rammen, noe som til sammen for 2024 utgjør 3 % effektivisering.

3.1.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

Det er ikke innarbeidet budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden.

Selskapet er inne i en oppbyggingsfase, og har sterk og tydelig styring av økonomi i alle deler av organisasjonen. Det er gjort effektivisering innenfor rammen (som vist i 3.1.3) tilsvarende 3 %.

3.1.3 Tiltak aktivert innen ramme

Nedenstående tabell viser tiltak som er lagt i hele økonomiplanen innen rammen, dvs uten at de utløser endringer i rammebehov utover lønns- og prisvekst (deflator).

Tiltak	Kr i hele tusen	Effekt	Type endring
Effekt av lønnsoppgjør 2023 utover tildelt ramme	1 434	Helår	Permanent
Økte driftskostnader utover prisvekst	1 688	Helår	Permanent
Overtallighet ved overgang fra deltid til heltid	725	Helår	Planperioden
Ny stilling som controller/tjenesteplanlegger	1 200	Helår	Permanent
Økte alarminntekter	-1 863	Helår	Permanent
Sum	3 184		

Lønnsoppjøret i 2023 er budsjettert med en økning på 3,84 %. Resultatet fra forhandlingene er en lønnsøkning på 5,4%. For ØRB utgjør dette en ekstra kostnad for 2023 som ikke er dekket av årets deflator.

Mange av driftskostnadene i selskapet er knyttet til områder med sterk prisvekst utover kompensert via deflator, herunder kostnader knyttet bilhold. Samlet sett har selskapet budsjettert med kostnader innenfor kontogruppe 1,2 og 3 på til sammen 1,688 mnok mer enn kompensert gjennom deflator for 2024.

Ved brannstasjon på Eidsvoll, som økte fra 2 til 3 døgnkasernerte i 2023 vil det i en overgangsfase være overtall av deltid frem til og med 1.kvartal 2025, når alle mannskaper ved stasjonen er døgnkasernert.

Selskapet har de siste årene kartlagt behov for lønnscontroller/tjenesteplanlegger for blant annet å få bedret kontroll på bruk av overtid, AML-brudd og lønnstransaksjoner. Dette er oppgaver som kommer i tillegg til de lønnstjenester som Ullensaker kommune utfører for selskapet. Det er pr i dag benyttet ledelsesressurser til disse oppgavene, noe som er lite hensiktsmessig. ØRB har i innledende dialog fremlagt dette som et økt rammebehov. Gjennom effektiviseringstiltak og økte inntekter fra alarmområdet har selskapet valgt å finansiere tiltaket innenfor ramma, og reduserer dermed behovet for tilførte midler fra eierkommunene.

Økte alarminntekter er knyttet til økning i antall alarmkunder som knytter seg til 110-sentralen i vårt distrikt. Det har vært stor vekst de siste årene i antall næringsbygg som bygges i regionen, og det forventes ytterligere vekst i 2024.

3.1.4 Tiltak i konsekvensjustert budsjett

Endringer som skjer i 2024 som følge av føringer fra sentrale myndigheter eller vedtak i selskapets eierorganer:

Oppgradering av eksisterende lokaler ved samtlige brannstasjoner kan tilkomme i påvente av ombygging/nybygg. Det er pr nå signaler på prosesser som vil tilføre selskapet ekstra kostnader til husleie fra 2024 i Ullensaker, Eidsvoll og Nes.

Døgnkasernering i Nes (4 heltid) i henhold til vedtatt brannordning. Tiltaket er forskuttert iverksatt innenfor rammen i 2023.

Endring av tillegg i sentrale avtaler i forbindelse med lønnsoppgjør 2022 har gitt selskapet en merkostnad på 1,3 mnok for 2023. Tilleggene det gjelder er kveld/natt/lørdag/søndag og endring i satser og strukturen/oppbyggingen av disse.

Finanskostnader er direkte konsekvens av vedtatt investeringsplan, og beregnet i henhold til opparbeidet gjeld og minimumavdragsberegninger.

Endringer som skjer i 2025 – 2027 innenfor konsekvensjustert budsjett er knyttet til ny brannordning, vedtatt av Representantskapet i møte 2.2.22:

Brannstasjoner. Tiltakene omfatter kostnader knyttet til nye/utbedrede brannstasjoner i Hurdal, Nannestad, Jessheim, Eidsvoll og Feiring. Det er grove anslag som er grunnlaget for beregnet rammeøkning som anslått husleiekostnad. Det er ikke beregnet kostnader til drift og vedlikehold av bygningsmassen, da dette er relativt ulikt fra kommune til kommune.

Organisatoriske endringer. Tiltakene omfatter kostnader knyttet til endringen av beredskap frem til selskapet har oppfylt vedtatt brannordning med heltidsstasjoner på Jessheim (7), Eidsvoll (5) og Nes (5) i tillegg til videreføring av deltid i Hurdal og Feiring.

3.1.5 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

Nye varige tiltak som er lagt inn i budsjett 2024 og økonomiplanperioden som utløser endringer i rammebehov utover deflator:

Forebyggende personell er lagt inn i budsjettåret 2025 som følge av befolkningsvekst. Lovpålagte arbeidsoppgaver i forskrift om brannforebygging skal ha dimensjonerende bemanning definert i ROS- og forebyggende analyse. Brann- og redningsvesenforskriften angir en nedre grense på 0,1 forebyggende årsverk per 1000 innbygger. Prognoser tilsier at eierkommunene i brannregionen passerer en befolkning på 120 000 innbyggere første kvartal 2025.

Innsatsleder i eget selskap er lagt inn i 2026 med 2 stillinger, for å komplettere ordningen i eget selskap.

Forebyggende personell er lagt inn i 2027 med en stilling. Arbeidsoppgaver som går utover arbeid definert i forskrift om brannforebygging, skal tilføres ekstra ressurser da minimumsbemanningen definert i Brann- og redningsvesenforskriften (0,1 pr 1000 innbygger) har definerte lovpålagte arbeidsoppgaver. Det utføres flere slike ekstra arbeidsoppgaver pr i dag, som for eksempel samhandling med kommunale plan- og byggesakskontorer knyttet til reguleringsplaner, byggesaker og ulovlighetsoppfølging. Saksbehandling knyttet til søknader om bål og arrangementer, arbeidsoppgaver innenfor håndtering av farlig stoff, fyrverkeri og forurensning- både tillatelser og tilsyn. I tillegg kommer publikumsoppdrag og foredrag for kommuner og foreninger, samt markedsdager. Selskapet har pr i dag ikke tilfredsstillende minimumsbemanning knyttet til lovpålagt forebyggende arbeid.

3.1.6 Budsjettbelastende eller budsjettavlastende tiltak med begrenset varighet

Det er foreslått benyttet midler fra disposisjonsfond for å begrense veksten i rammetilskuddet fra eierkommunene til selskapet.

3.1.7 Oppsummering BRANN

Som en konsekvens av tiltak og endringsbehov beskrevet i foregående punkt (3.1.1 – 3.1.6) vil rammebehov for 2024 og økonomiplanperioden bli i henhold til nedenstående tabell.

Grunnlag for årsbudsjett og økonomiplan					
	2024	2025	2026	2027	Kommentar
Deflator	4,0 %	3,7 %	3,6 %	3,6 %	SSB 2024: Lønn kompensert 4,5 %, øvrige driftsutgifter 2,3 %
Tildelt ramme foregående år	101 602 000	113 697 000	127 838 000	156 200 000	
Ramme foregående år justert for engangstiltak	104 602 000	115 697 000	127 838 000	156 200 000	
Ramme foregående år justert med deflator	108 797 000	119 978 000	132 440 000	161 823 000	
Deflator i kr	4 195 000	4 281 000	4 602 000	5 623 000	
Ramme konsekvensjustert	115 697 000	126 538 000	153 600 000	162 173 000	
Rammetilskudd inkl nye varige og budsj.avl. tiltak	115 697 000	127 838 000	156 200 000	163 473 000	
Rammetilskudd (konsekvt, deflator, varige, engangs og budsjettavlastende tiltak)	113 697 000	127 838 000	156 200 000	163 473 000	
Økninger utover lønns- og prisvekst					
	2024	2025	2026	2027	Kommentar
Konsekvensjustering:					
Nye husleieavtaler - Jessheim	500 000				Oppgradering av eksisterende lokaler utover tildelt ramme
Nye husleieavtaler - Eidsvoll	200 000				Oppgradering av eksisterende lokaler utover tildelt ramme
Nye husleieavtaler - Nes	300 000				Oppgradering av eksisterende lokaler utover tildelt ramme
Nye husleieavtaler Nannestad	0				Nye husleieavtaler på eksisterende lokaler
Nye husleieavtaler Hurdal	0				Nye husleieavtaler på eksisterende lokaler
Ny brannstasjon Hurdal		1 000 000			Anslått økt husleie når nye lokaler er på plass
Døgnkaserner Nes (4 heltid)	3 500 000				Nettokostnad når deltid bortfaller, kun døgnkasemerte mannskaper
Endring i tillegg sentrale avtaler	1 300 000				Utover generell lønnsvekst for selskapet ifm endring i kveld/natt/helg
Ny brannstasjon i Nes			2 000 000		Anslått økt husleie når nye lokaler er på plass
Ny brannstasjon i Nannestad			1 000 000		Anslått økt husleie når nye lokaler er på plass
Ny hovedbrannstasjon Jessheim			5 000 000		Anslått økt husleie når nye lokaler er på plass
Døgnkaserner Eidsvoll (4 heltid)		3 600 000			Nettokostnad når deltid bortfaller, kun døgnkasemerte mannskaper
Oppgradering brannstasjon Eidsvoll		1 000 000			Økning husleie når nye lokaler er på plass.
Ny/oppgradert brannstasjon Feiring		500 000			Økning i husleie når nye lokaler er på plass
Heltid i selskapet totalt til 7 - 5 - 5			12 600 000		Anbefalt bemanning ift brannordning
Finanskostnader, ref investeringsbudsjett/-plan	1 100 000	460 000	560 000	350 000	Beregnet ift investering
Sum konsekvensjustering	6 900 000	6 560 000	21 160 000	350 000	
Nye varige tiltak:					
Forebyggendepersonell		1 300 000		1 300 000	Prognose tilsier passering av 120 tusen innbyggere i 2025
Brigadeleder i eget selskap (2 stillinger)			2 600 000		Ytterligere 2 stillinger for ledelse av brigade i beredskap
Sum nye tiltak	0	1 300 000	2 600 000	1 300 000	
Engangstiltak:					
Bruk av disposisjonsfond	-2 000 000				Bruk av disposisjonsfond
Sum engangstiltak:	-2 000 000	0	0	0	
Budsjettavlastende tiltak:					
Sum budsjettavlastende tiltak	0	0	0	0	

Rammen for 2024 er basert på rammen for 2023, redusert med engangstiltak i 2023, økt med deflator, deretter korrigeret med konsekvensjusterte tiltak (3.1.4), nye varige tiltak (3.1.5), engangstiltak (3.1.6) og budsjettavlastende tiltak (3.1.2).

For 2024 vil behovet for rammetilskudd fra eierkommunene for brann, være fordelt som følger i henhold til ny selskapsavtale;

Kostnadsfordeling Beredskap/adm: Kostnader fordelt etter folketall						
Årsbudsjett for brann:						113 697 000
Utgifter til fordeling etter folketall:						
	Eidsvoll	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
Siste tilgjengelige folketall per 01.01.	27 338	2 944	15 530	24 283	42 866	112 961
Folketall 01.01.2023						
Andel folketall / utgift:	24,20 %	2,61 %	13,75 %	21,50 %	37,95 %	100,00 %
Fordelte utgifter:	27 516 121	2 963 182	15 631 186	24 441 216	43 145 294	113 697 000
Sum utgifter	27 516 121	2 963 182	15 631 186	24 441 216	43 145 294	113 697 000
Andel samlede utgifter	24,20 %	2,61 %	13,75 %	21,50 %	37,95 %	100,00 %

3.2 Driftsbudsjett FEIER

Kostnadene på selvkostområdet fordeles som følger;

	Årsbudsjett 2024	%-andel av totale utgifter
Lønnskostnader	15 332	74 %
Varer og tjenester	4 351	21 %
Kjøp av tjenester	769	4 %
Finans og overføringsutgifter	307	1 %
Totale utgifter	20 759	100 %

Den største andelen av kostnadene er lønn. Selskapet har slitt med å rekruttere inn i yrket som brannforebygger/feier, og de siste års regnskaper har båret preg av dette gjennom betydelige budsjettavvik i form av mindreforbruk som er tilbakeført eierkommunene. Det er i lokal særavtale tilført incentiver som gjør ØRB noe mer likestilt i konkurransen om feiersvenner/brannforebygger-svenner.

Feiervesenet har i hovedsak ikke inntekter utover refusjon fra eierkommunene og sykelønnsrefusjoner. Det er budsjettert med kun kr 29 000 i inntekter ifm ekstratjenester utført av feiervesenet.

3.2.1 Effektiviseringstiltak - tidligere og videreførte

Feiervesenet har årene etter etableringen av ØRB hatt fokus på å etablere en helhetlig og god tjeneste i alle eierkommunene. Det har inntil nå vært arbeidet med å organisere, utruste og øke kompetanse for fremtidens feiertjeneste basert på risikobasert tjenesteyting.

Opprydding i eierkommunenes registre over skorsteinsløp og ildsteder har totalt medført en reduksjon i antall løp som faktureres. Reduksjonen fra 2022 er totalt for ØRB på 3,8 % hvor Nannestad har en betydelig reduksjon på 26 % fra året før, mens de øvrige kommunene har en liten vekst. Endringer i antall skorsteinsløp påvirker i stor grad endringene i prisen pr løp fra år til år.

Feiertjenesten leverer en pris pr pipeløp til budsjett 2024 på 496 kr, noe som er 14 % høyere enn året før. Justert for nedgangen i antall aktive skorsteinsløp tilsvarer budsjettveksten 9,8 % vekst. Dette knyttes til deflatorvekst i 2024, høyere lønnsvekst i 2023 enn budsjettert og økte driftsutgifter.

Kostnadene innenfor selvkostområdet er også påvirket av kostnader knyttet til bygningsmassens tilstand og økte priser generelt. Flere nye ansatte i 2023 medfører økte utgifter blant annet til kursing ved Norges Brannskole.

3.2.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

Det er budsjettert med samme antall stillinger i 2024 som i 2023. Antall stillinger og kompetansesammensetning i seksjonen evalueres fortløpende og ses i sammenheng med øvrig personell i forebyggende avdeling.

3.2.3 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

Det er ingen planlagte endringer som vil gi økt budsjettbelastning i planperioden.

3.2.4 Oppsummering FEIER

Budsjettet for feier er foreslått med en netto ramme på 20,28 mnok. Prisen vil i 2024 være kr 496 pr pipeløp.

For 2024 vil rammetilskuddet fra eierkommunene til feier, være fordelt som følger;

Kostnadsfordeling FEIER: Kostnader fordelt etter antall piper - (Selvkost)						
Årsbudsjett for feiertjeneste:						20 280 000
Utgifter til fordeling etter antall piper						20 280 000
	Eidsvoll	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
Antall piper 01.01.2023 (netto pipeløp)	10 515	2 208	6 041	10 082	12 049	40 895
Andel antall piper:	25,71 %	5,40 %	14,77 %	24,65 %	29,46 %	100,00 %
Fordelte utgifter etter antall piper:	5 214 432	1 094 956	2 995 757	4 999 706	5 975 149	20 280 000

4. Investeringsbudsjettet

Investeringsplan 2024 - 2027

tall i hele tusen	2024	2025	2026	2027
Mannskaps-/tankbil	6 500	6 000	7 000	
Tungberger	300			
Lettbiler	2 100	600	600	600
Brannutstyr	700	800	800	800
RescueRunner/vann scooter			400	
ATV	250	250		
Mobilt røykdykker-flak		2 500		
Egenkapitalinnskudd KLP	400	420	450	450
MVA	1 938	2 388	2 050	200
Totalt ØRB	12 188	12 958	11 300	2 050
MVA-kompensasjon	-1 938	-2 388	-2 050	-200
Salg av utstyr	-30			
Låneopptak / ubrukte lånemidler	-9 820	-10 150	-8 800	-1 400
Overføring fra drift	-400	-420	-450	-450
Sum finansiering	-12 188	-12 958	-11 300	-2 050
Netto	0	0	0	0

Mannskapsbil/tankbil

I henhold til selskapets gjeldende utskiftningsplan er det lagt inn ny mannskapsbil i Nes i 2024. Dette er gjort etter en behovsendring, hvor ny tankbil til Eidsvoll er flyttet fra 2024 til 2025. I 2026 er det planlagt ny mannskapsbil i Eidsvoll i henhold til nåværende plan.

Tungberger

Tungberger er opprinnelig budsjettet i 2023. Det er nå hentet inn priser i anbudsrunde og det er avdekket at opprinnelig budsjett på 3,5 mnok er for lavt. Bilen vil ikke bli ferdig levert før i 2024.

Lettbiler

Selskapet har i flere år overtatt utrangerte feierbiler til bruk som lettbiler i beredskap. Dette skal vi fortsette å gjøre der det er hensiktsmessig, Det er satt opp fortrinnsvis utskifting til noe nyere brukte biler (ca 3 år gamle). Rullering internt foretas for å utnytte bilenes kapasitet maksimalt.

Brannutstyr

Fast post til diverse utstyr og suppleringskjøp innenfor reglene. Det utarbeides en plan for anskaffelsene innenfor denne posten hvert år, samtidig som det er noe reserve til uforutsette anskaffelser som følge av at sentralt utstyr ødelegges.

ATV

Utskifting av ATV i beredskap

Salg av utstyr

Det er planlagt med noe avhending av eldre materiell. Denne type materiell er vanskelig å pris-sette og selskapet velger derfor forsiktighetsprinsippet. Inntekter fra denne type materiell vil uansett bokføres i investering og redusere behovet for bruk av lån for å finansiere vedtatte investeringer.

Egenkapitalinnskudd KLP er fast årlig, med gradvis økning. MVA-kompensasjon er ikke beregnet av egenkapitalinnskuddet eller brukte biler.

5. Gebyrer og brukerbetaling

Det bygges relativt store nye næringsbygg i brannregionen, og selskapet har sett behov for å utvide trinnene for tilknytning av alarmanlegg i betalingsregulativet. Nye trinn er innført fra 20 000 kvm og oppover.

Det er i budsjettet for 2024 lagt til grunn en justering av gebyrer og brukerbetaling på 5,4 %.

Betalingsregulativ vedlegges.

6. Lånegjeld og fond

6.1 Langsiktig lånegjeld

Det vises til selskapsavtalens kapittel 5.1, andre avsnitt, der selskapet gis anledning til å ta opp lån til investeringer innenfor en samlet ramme for låneforpliktelser i tråd med den enhver tid vedtatte investeringsrammen.

Selskapets låneportefølje består pr 31.12.22 av 7 aktive lån.

Lånenummer	Låneinstans	Opptatt år	Løpetid	Låneopptak	Saldo pr 31.12.22
20090274	Kommunalbanken	2009	20	2 500 000	812 500
20140456	Kommunalbanken	2014	10	3 150 000	104 510
20150254	Kommunalbanken	2015	10	3 028 000	757 000
20160637	Kommunalbanken	2016	10	1 550 000	620 000
20170593	Kommunalbanken	2017	19	8 400 000	5 479 500
20200215	Kommunalbanken	2020	18	13 432 000	11 566 450
20210532	Kommunalbanken	2021	19 år	11 950 000	11 321 060
Totalt					30 661 020

Gitt vedtak i henhold til styrets forslag til budsjett og økonomiplan vil ØRB pr 31.12 de respektive år ha langsiktig lånegjeld til investeringer i henhold til nedenstående tabell.

	2023	2024	2025	2026	2027
Gjeld (1000 kr)	43 811	50 194	56 481	60 893	57 597

Selskapet har siden oppstarten i 2013 hatt stort behov for fornyelse av brannbiler og utstyr, samt feierbiler. Dette har medført en betydelig økning i lånegjeld. Fra 2019 er det besluttet at ved fremtidige behov for feierbiler vil disse leases, for å begrense selskapets lånegjeld.

6.2 Fond

Det vises til gjeldende eierstrategi, som sier at selskapet kan ha en egenkapital på inntil 5 % av driftsbudsjettet.

Faktisk fondsbeholdning for ØRB pr 31.12 de respektive år har vært

	2018	2019	2020	2021	2022
Disposisjonsfond (1000 kr)	3 155	2 141	3 011	9 626	9 873

Disposisjonsfond pr 31.12.22 tilsvarer 9,7 % av rammetilskuddet for 2023. For å dempe belastningen på eierkommunene i oppbyggingen til vedtatt brannordning i planperioden 2023 – 2026, foreslås 3 mnok benyttet til drift i 2023. Forutsatt at resultatet for 2023 ender med et resultat som benytter disposisjonsfondet som er budsjettert, vil fondsbeholdningen for 2024 være omtrentlig 5,5 – 6% av rammetilskuddet.

For å fortsatt dempe belastningen på eierkommunene i planperioden, foreslås det benyttet ytterligere 2 mnok til drift i 2024. Fondsbeholdningen vil pr 31.12.2024 potensielt være under målsettingen i eierstrategien.